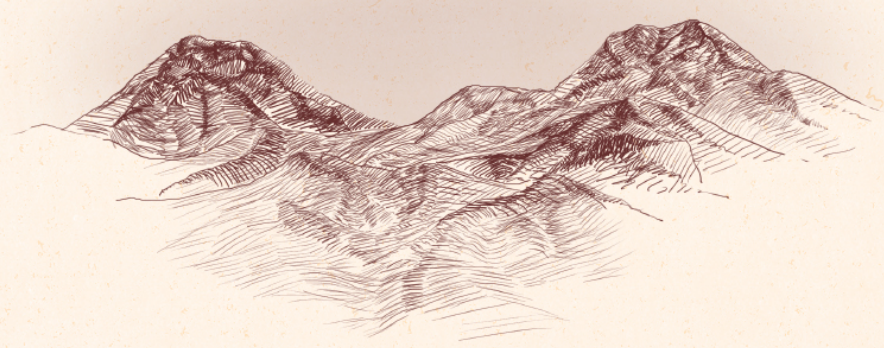

ARMENIAN SCOTCH

BLENDING HIGHLAND MALT

BAMBIR

✦ AGED 30 YEARS ✦

ԲԱՄԲԻՐ

Dedicated to
the 140th anniversary of Hovhannes Toumanyán and
the 250th anniversary of Robert Burns
the two outstanding poets of
Armenian and Scottish Highlands respectively.

PRODUCT OF ARMENIA

Robert Burns

Robert Burns
1759

Հովհաննես Թումանյան

H. Tumanyan
1869

ԲԱՄԲԻՌ

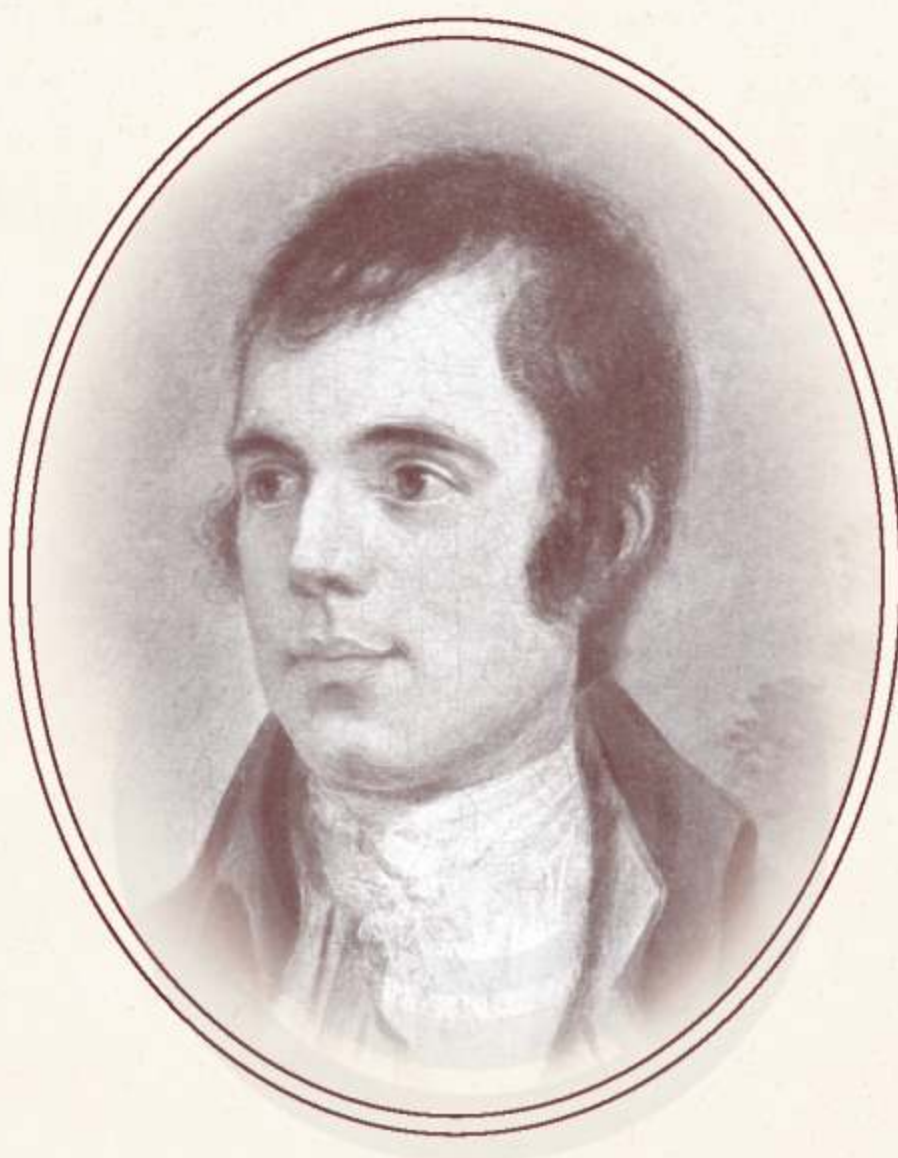
ARMENIAN
SCOTCH

Նարեկացի Արվեստի Միություն
Naregatsi Art Institute

2010

www.naregatsi.org

Dr. Buras

J. Parnsuly

Սա ԲԱՄԲԻՌ-ի 4-րդ ձայնասկավառակն է, որում Կեղ են գրել մեծ-միբունակ Բըրնսի եւ Թումանյանի ստեղծագործությունները: 18 երգերից 17-ի երաժշտությունը Գագիկ Բարսեղյանը /Ջազը/ գրել է փարբեր փարիների եւ փարբեր փարածքահուզական փալավորությունների ներքո: Տեքստային առումով Ջազը նույնպես իր միջամտությունն ունի. իր ասելով՝ «պետք էր բառա-մեղեդային եւ թարգմանչական որոշ շփումներ կատարել»:

- Դեռ վաղուց ցանկություն կար նման ծրագիր իրականացնելու: Ամեն ինչ սկսվեց Թումանյանի հեքիաթներից: Գաղափարը հուշեց մեր թափրոնի շնորհաշար բեմադրիչ Գրիգոր Մկրտչյանը, որ կարելի էր Թումանյանի հեքիաթները իրար գլխի հավաքել եւ այն ներկայացնել մի միասնական երգաշարքով: Հերո Թումանյանին միացավ Ռոբերտ Բըրնսը՝ իր ոչ պակաս հումորով, Կեղին հափու եւ ինքնաբուխ փողերով, ու ինքս ինձ միփք արի. «Ախր շափ նման են իրար: Երկուսն էլ այսպես ասած «rock-այր»՝ լեռնցի են: Երկուսն էլ՝ ծնված Ջրիոս համաստեղության ներքո, եւ, վերջապես, երկուսն էլ խոսում են ժողովրդական պարզ լեզվով, որը շափ քչերի մենաշնորհն է»:

Կարծես Ջագի մտահաղացումը իրականանում է, երբ նկատում ես, որ երգաչափում առկա են թե սրտաբուխ կափակը, թե լեռնցու թռչող փեքրավոր ոգին ու անբռնագրոս պարզ խոսքը թե «ծածուկ մեղամորֆոզները», երբ պանդոկապանը փոխակերպվում է Գարու հափ Ջոնի, իսկ վերջինս, գերաճելով, դառնում է «ականա կնասպան» եւ կնախնդիր մեկը, որին կարելի է նաեւ փեսնել բոսյակ-jigalo Ֆինդլեյի դերում: Երբ Կիկոսը հեղափոխվում է որպես Կացին Ախպեր, որը գերհագենալով դառնում է գյուղամիջի Թամբալ Արշոն, իսկ վերջինս կու գնալով փեղի շվայր ու ավելորդ կուտակումներին մարսվում է որպես Անհաղթ Աքլոր: Կամ փոքրիկ աղջիկը, չդիմանալով բիրտ մարդկային փոխհարաբերություններին ու բարքերին, լքում է այս մեր երկրորդական մոլորակը՝ դառնալով Բըրնս-Անդերսոնյան Ուրաբորիկ կամ Լուցկիներով մի աղջիկ եւ, վերջապես, վերածնվում է որպես պանդոկներում հա-ին չէ-ին երգող Փեշե թուլ Մեգիի: Երգաչափը կարծես մի բեմախաղ լինի եւ այդ բեմախաղը անուն ունի՝ Հայ-Շոտլանդական, կամ պարզապես ARMENIAN SCOTCH, որում իրենց անմիջական ներկայությունն ունեն լոռեցի Օհաննեսն ու Ռոբը Մեսսգիլ, որը մեզ է հասել կելպերի երկրից.

Երկու պոետ մի հանգի,
Երկու rock-այր լեռնցի,
Սար փղերք են ու չեն հանգչի:

1. Վարսակի արարում	1978 Ռ.Բըրնս	4:25
2. Գութանի երգը	1987 Հ.Թումանյան	2:20
3. Գարեջուր է Վիլլին եփել	1978 Ռ.Բըրնս	3:05
4. Կիկոսի մահը	1984 Հ.Թումանյանի մոտիվներով	4:30
5. Կենաց երգ	Ռ.Բըրնս	2:25
6. Կացին ախպեր	1987-2003 Հ.Թումանյանի մոտիվներով	3:35
7. Նուրբ ակնարկ	1979 Ռ.Բըրնս	2:12
8. Քառյակներ	1969-2006 Հ.Թումանյան	3:50
9. Գարու հալ Զոն	1978-2008 Ռ.Բըրնս	5:25
10. Քարը մութ է գլորման	2008 Հ.Թումանյան	4:15
11. Երջանիկ որբ-այրին	1992 Ռ.Բըրնս	2:27
12. Թամբալ Արշո	1982 Հ.Թումանյանի չ-գրված հեքիաթը	7:13
13. Ուրաբոբիկ աղջիկը	1981 Ռ.Բըրնսի մոտիվներով	3:27
14. Անհաղթ արլորը	1986 Հ.Թումանյանի մոտիվներով	3:56
15. Ֆինդլեյը	1979 Ռ.Բըրնս	3:44
16. Հայոց լեռներում	1981 Հ.Թումանյան	3:28
17. Երկու պոետ	2008 Զազ	3:50
18. Եզրահանգում	2009 Զազ	0:28

Վարսակի արարում

Gin a body meet a body
Comin thro' the rye
Gin a body greet a body
Need a body cry
Ilka lassie has her laddie
Nane they sae hae I...
Yet a the lads they loe me,
And what the waur am I

Երեկոյան դաշտում շրջել,
Արարն է մտել վարսակի
Ու թրջել է, շապ է թրջել
Ջենին շորերն իր հագի:

Ու դողում է աղջիկն այնպես,
Արամներն են զարկվում,
Ախ, թրջել է գուլպա ու փեշ
Իրիկվա թաց վարսակում:

Բայց եթե մեկն ինչ-որ մեկին
Արքն է կանչել վարսակի,
Ու գրկել է մեկն այդ մեկին
Ինչ կարող ես պահանջել:

Եվ ինչ գործն է մեր ամենքի,
Թե համբուրել է մեկը-մեկին
Համբուրել է մեկը-մեկին
Իրիկվա թաց վարսակում:

Շողշողում է արելը վառ,
Կանաչել են դաշտերը
Ու գնում են ուրախ-զվարթ
Նրանք դեպի արպերը:

Ու նվագում են խմբերով
Զութակներ ու սրինգներ,
Նվագում են նրանք խմբերով
Զութակներ ու սրինգներ,
Նվագում են նրանք խմբերով
Բոլորը ալ գուլպաներով:

Ռ.Բրինս

Գութանի երգը

Արի գութան, վարի գութան
Օրն եկել է ճաշ դառել,
Առը շուռ փութ խոփիդ դուրբան,
Օրհնյալ է աստված, հորովել:

Քաշիր եզր, ուսիդ մաքաղ,
Քաշիր, քաշենք վար անենք,
Ճիպփին արա, քշի հոփաղ
Մեր սեւ օրին ճար անենք:

Հ.Թումանյան

Գարեջուր է Վիլլին եփել

Գարեջուր է Վիլլին եփել
Ու երկուսիս կանչել քեֆի,
Այս աշխարհի երջանկագույն
Ջահելներն ենք մենք երեւի...

Չէ, հարբած չենք, չէ հարբած չենք
Մի քիչ այնպես՝ ծիրան-ծիրան
Թող օրը գա, հավքը երգի,
Լի գավաթով փառք փանք նրան:

Երեք հոգով խմում ենք հաշտ,
Երեք հոգով՝ մի փակառիկ.
Նման քեֆեր շատ ենք արել
Ու մոռացել հոգս ու կարիք:

Վար է նայում լուսինը ծեր
Վար է նայում որ ինչ՞ ասի,
Աչքով անում, կանչում է փուն.
Չէ, մի քիչ էլ թող սպասի:

Վերջինն է նա, ով ցանկանա
Լքել այս քեֆն ուրախալից.
Առաջինն էլ նա է, փղերք,
Ով վերջինը ընկնի հալից:

Չէ հարբած չենք, չէ հարբած չենք
Մի քիչ այնպես՝ ծիրան-ծիրան
Երեք հոգով խմում ենք հաշտ,
Երեք հոգով՝ մի փակառիկ:

Ռ.Բրրնս

Կիկոսի մահը

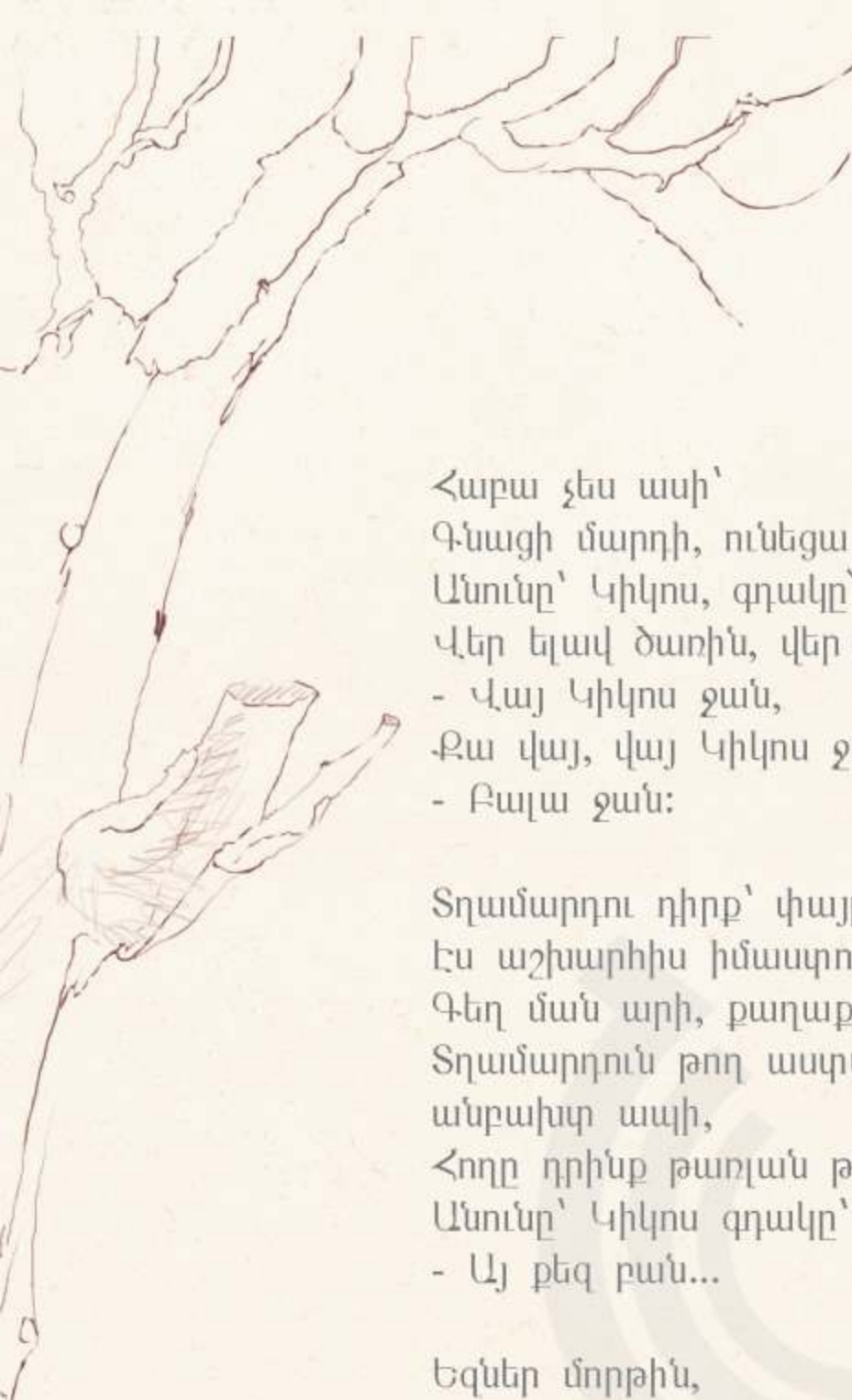
Ի՛նչեր ասես, որ չի փչի
Կնկա խելքին, ջրի ճամփին,
Ամարդ կնիկ, հողը գլխիդ,
Երբ կհասնես դու մուրազիդ:

Հիմի որ ես գնամ մարդի,
Ունենամ մի թառլան որդի՝
Անունը՝ Կիկոս գդակը՝ պոպոզ:
- Այ քեզ բան...

Հաբա չես ասի՝
Գնացի մարդի ունեցա որդի,
Անունը՝ Կիկոս, գդակը՝ պոպոզ,
Վեր ելավ ծառին, վեր ընկավ քարին.
- Վայ Կիկոս ջան,
Քա վայ, վայ Կիկոս ջան.
Բալա ջան:

Ասում են, թե երկու կնկա խելք
Չի կարա կոտրի թամամ մի գեղ,
Գեղ ման արի, քաղաք արի
Ասարված թող հեռու պահի:

Արի, արի անբախտ մերիկ,
Հողը դրի՛սք թառլան թռռիդ,
Անունը՝ Կիկոս գդակը՝ պոպոզ:
- Այ քեզ բան...

Հաբա չես ասի՝
Գնացի մարդի, ունեցա որդի,
Անունը՝ Կիկոս, գդակը՝ պոպոզ,
Վեր ելավ ծառին, վեր ընկավ քարին.
- Վայ Կիկոս ջան,
Քա վայ, վայ Կիկոս ջան.
- Բալա ջան:

Տղամարդու դիրք՝ փայլուն մի դիրք,
Էս աշխարհիս իմաստուն գիրք,
Գեղ ման արի, քաղաք արի,
Տղամարդուն թող աստված պահի: Արի, արի
անբախտ ապի,
Հողը դրինք թառլան թռռիդ,
Անունը՝ Կիկոս գդակը՝ պոպոզ
- Այ քեզ բան...

Եզներ մորթին,
Սեղան սարքին,
Թառլան փղին
Հողը դրին:

Հաբա չես ասի՝
Գնացի մարդի ունեցա որդի,
Անունը՝ Կիկոս, գդակը՝ պոպոզ,
Վեր ելավ ծառին, վեր ընկավ քարին.
- Վայ Կիկոս ջան,
Քա վայ, վայ Կիկոս ջան.
- Բալա ջան:

Հ.Թումանյանի մոտիվներով

Կենաց երգ

Should auld acquaintance be forgot
And never brought to mind?
Should auld acquaintance be forgot
And days of auld lang syne?

For auld lang syne my dear,
For auld lang syne,
We'll take a cup of kindness yet
For auld lang syne.

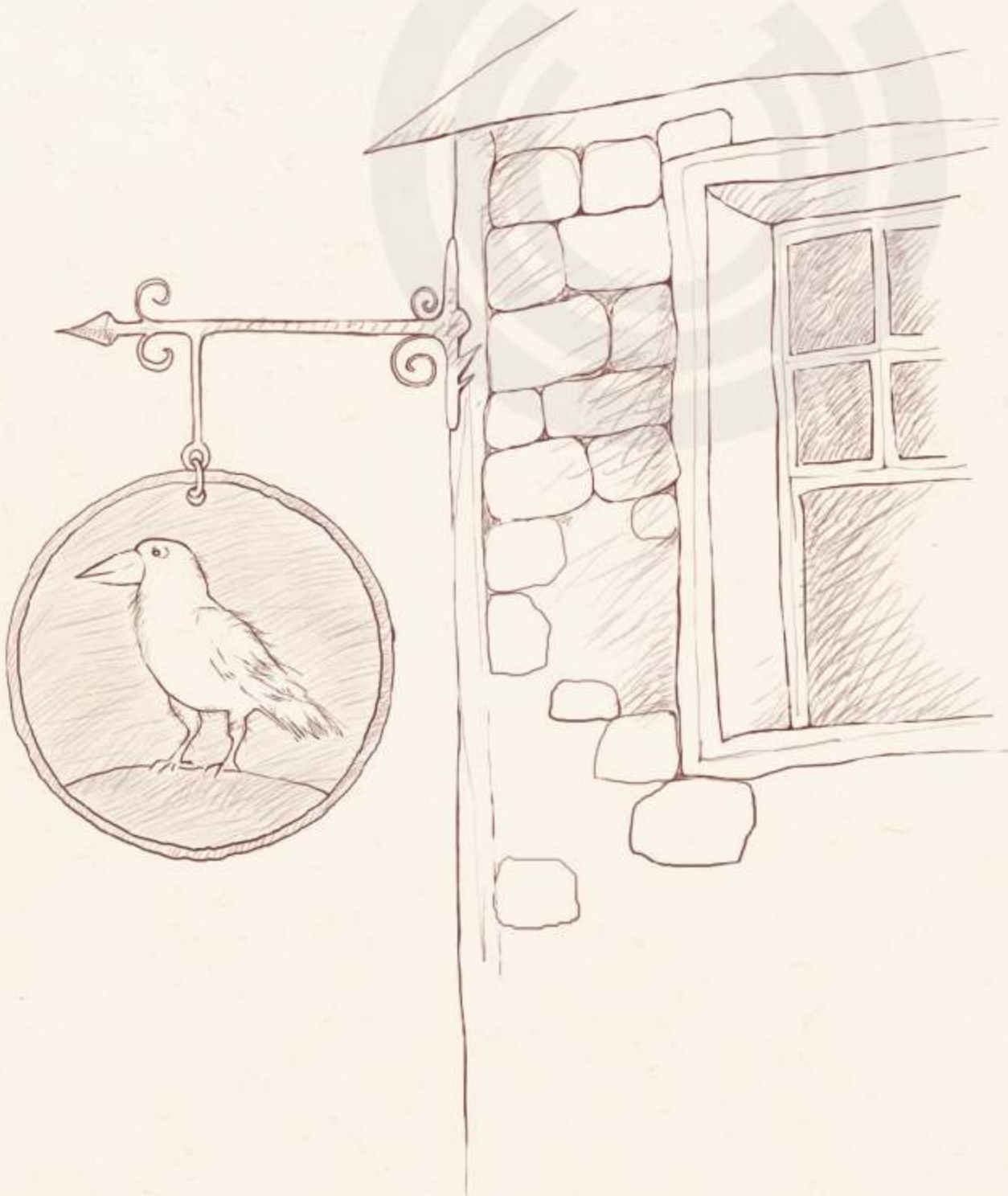
Завыть ли старую любовь
И не грустить о ней
Завыть ли старую любовь
И дружбу юных дней

За дружбу старую до дна
За счастье юных дней
С тобой мы выпьем старина
За счастье юных дней.

Ախ չեմ կարող ես մոռանալ
Անցած օրերը մեր,
Ախ չեմ կարող ես չհիշել
Վերջին խնջույքը մեր:

Գավաթները գինով լցրեք,
Կարմիր գինով հյութեղ,
«Սպիտակ Ագռավ» մեծ գինեպան՝
Ուրախ խնջույքը մեր:

Ռ.Բըրնս

Կացին ախպեր /Ճկումապարում/

Մի խելոքը մենակ անտառ կտրի,
Գեղ կա՝ կանգնի չոփ չի կտրի,
Ու էդ գեղի բանը բուրդ ա,
Թե որ խալխը գլխից բութա:

Կուտը պոլոզ ու շաշ ձեռէ-ոտէ չուտ.
Հասցեն էլի նույնն է՝ գյուղ Բթաշեն,
Տախտակը պակաս, շապիկը կարճ...

Բթաշենը՝ ծմակ դարբանդ,
Միջի խալխը զոռ ու զարգանդ,
Բթաշենը քարուքանդ,
Գոմերի գլխին կարմիր վարդ:
Անձրեւներին արտ են ջրում,
Արեւի տակ ճրագ վառում
- Բթաշենը վայ՝ - հռեկոպալ:

Բայց արի ու տես տափուկ դրացիք՝
Շեռը պղտոր Դդմաշենցիք,
Տվին-առան չափչփեցին,
Կացին Ախպեր մոզոնեցին:

Հավարն ընկավ բերներեքան,
Հասցեն էլի նույնն է, գյուղ Բթաշեն
Ջահել, ահել անցան իրար...

Անց էր կենում սույն գեղովը
Դմաշենցին յուր գենքովը,
Կացնի ծերին էն պլական՝
Քանի ծառ ու գերան փլան,
Շաբաթը ուրբաթից շուր եկավ,
Ու եզի փակը հորթ փեյդա ընկավ
- Բթաշենը՝ վայ - հռեկոպալ:

Ֆռռաց էսպես չարին իր աջով,
Բթաշենը դարձավ թարս իր բախտով:
Հավկիթ գլորող քոռ բախտապեր
Վայ, գոպենաս դու Կացին ախալեր:

Ոչ դիր ու լաց, ոչ էլ առ ու փախի,
Հասցեն էլի նույնն է՝ գյուղ Բթաշեն,
Սեւին սապոնը ինչ անի...

Քյոխվա գգիր, ռամիկ ռանչապար
Ջարդին փշրին ինչ կար չկար,
Կորին փեղական փեր հոր բեղը,
Կացին դրին սրբի փեղը,
Փայտափեցին կողքի գեղը,
Աշխարհքն էսպես գցին նեղը,
- Բթաշենը՝ վայ - հռեկոպալ...

Քյոխվա գգիր, ռամիկ-ռանչապար... Կացին
Ախալեր:
Ջարդին-փշրին ինչ կար-չկար... Կացին Ախալեր:
Սեւին էլ սապոնը ինչ անի... Կացին Ախալեր:
Սեւ ու կարմիր, ով որ փեսնի... Պապոռի լեղին:

Հ.Թումանյանի մոտիվներով

Նուրբ ակնարկ

Երբ գիշերը ցուրտ է լինում,
Ու աչքերս են շաղվում մութից,
Ինձ թույլ կրաս, որ գամ ձեր փուն
Ու ներս մտնեմ լուսամուտից:

Խոսքանում ես, ինձ կփրկե՛ս
Ցրտից, քամուց այդ դժնակ,
Տաք ձեռքերով ինձ կգրկե՛ս
Ու փեղ կրա՛ս վերմակիդ փակ:

Երբ գիշերը ցուրտ է լինում,
Ու դու դողում ես ուղղակի
Եվ փաթված ես որո՞նում
Պատերի փակ իմ սենյակի:

Խորհուրդ կրամ, թե ուզես գալ
Ու իմ ծոցը մտնել շուրտով,
Եկեղեցու դռնով արի
Եվ ոչ մեր փան լուսամուտով:

Երբ գիշերը ցուրտ է լինում,
Ու աչքերս են շաղվում մութից,
Մեզ թույլ կրա՛ք, որ գանք ձեր փուն
Ու ներս մտնենք լուսամուտից:

Ռ.Բըրնս

Քառյակներ

Հին էս աշխարհքը ամեն օր
Հազար մարդ է մտնում նոր,
Հազար տարվան փորձն ու գործ
Թափ է առնում ամեն օր:

Հոգիս տանը հաստատվել՝
Տիեզերքն է ողջ պատել,
Տիեզերքի տերն եմ ես,
Ո՞վ է արդյոք նկատել:

Ինչքան ցավ եմ տեսել ես,
Նենգ ու դավ եմ տեսել ես,
Տարել ներել ու սիրել,
Վաղը լավ եմ տեսել ես:

Քանի ձեռքից վառվել՝
Վառվել եմ ու հուր դառել,
Հուր եմ դառել, լույս տվել՝
Լույս տալով պարպել:

Քանի մահ կա իմ սրտում,
Թափուր գահ կա իմ սրտում,
Չէ, դու էլ ես մահացու,
Մահի ահ կա իմ սրտում:

Զուր եմ փախչում ինձ խաբում,
Հազար կապ է ինձ կապում,
Ամենքի հետ ապրում եմ,
Ամենքի չափ տառապում:

Լիներ հեռու մի անկյուն,
Լիներ մանկան արդար քուն ...

Իմ սուր արթուն ականջում
Մի խոր ձեն է միշտ հնչում,
Անհուն-անքուն կարոտով
Իրեն մոտ է ինձ կանչում:

Լիներ հեռու մի անկյուն,
Լիներ մանկան արդար քուն,
Երագի մեջ երջանիկ՝
Հաշար ու խաղաղ մարդկություն:

Ու՛ր գնացին - ու՛ր կորան,
Մոտիկներս ու՛ր կորան...

Ճամփաներ, ճամփաներ,
Անդարձ ու հին ճամփաներ,
Մոտիկներս անց կացան,
Ու՛ր գնացին ճամփաներ:

Հ.Թումանյան

Գարու հապ Զոն

Դեռ վաղուց էր նա զայրացրել՝
Երեք ահեղ միապետի,
Ու վճռվեց որ Գարու-հապ
Զոնը իսկույն մեռնի պիտի:

Վճիռը վռագ, իսկույն դրկեցին
Ու գերեզման նրան փորեցին,
Էն քաջ Զոնին՝ էն լավ փղին,
Հուր-հավիտյան հորը հորեցին:

Կանաչ բխեց սար ու ձորից,
Առուն ելավ դարձավ սելավ,
Ու քաջ գարու-հապ Զոնը նորից
Թաց-թաց հողից դուրս պրծավ:

Գարունն անցավ, եկավ ամառ՝
Առաջվա պես խենթ ու համառ,
Ասես կռվի է Զոնը կոչում,
Նիզակներ է անվերջ ճոճում:

Աշուն իջավ խաղաղ ու փաք,
Հոգս ու գործեր բերեց անփափ,
Ու էդ հոգսերի զոռ բեռան փակ
Ծովեց Զոնը մեր ոնց մի քոպակ:

Յուրփ է արդեն՝ ձուն-ձմեռոց,
Թողած պարապ իրենց բան ու գործ
Դահիճ զին-զեն՝ կապարածու,
Անցան գործին իրենց մահացու:

Մի հարվածով կոր դանակի
Տապալեցին իսկույն նրան,
Ու որպես մի խենթ սպառնակի
Քարշ փվեցին կալ փարան:

Ու վաղ ծեգից էլի սկսեցին
Մահակներով թակել նրան,
Քամուն փված վեր ներեցին,
Չէ, քեսան չէ Ջոնին իջնում է վար:

Vivat - Vivat... Vivat Jhoni Barleycorn

Մի մութ պաղ ջրհորում նրան փակեցին,
Որ հերքերն իսպառ ջնջեն,
Վար նայեցին, բայց ոչ մի օգուտ,
Չի սուզվում, չէ, մեր Ջոնը բիծուկ:

Ոսկորները փվին քամուն,
Թեժ խարույկի բոցերին,
Ջրադացի ծանր քարերով
Սիրարը Ջոնիի փրորեցին:

Բայց արյունն է զվարթ եռում,
Տակառների մեջ փրփրում
Փրփրում է մեր գավաթներում,
Երգ է բերում ու խնդում:

Գարու-հապ brave Ջոն

Հանգուցյալը զուր չէր իր կյանքում
Եղել կրքոտ քաջ ու սրտոտ,
Գարեջրով մեզ բորբոքում
Դարձնում է խումար քաջ ու սրտոտ:

Հոգու վիշտը մեջդ այրում,
Հույս ու հավատ, լույս է վառում,
Մենակ սրտին որբեւայրու
Երգ է բերում ու խնդություն:

Ու թող մեր մեծ պակասներում
Չլինի երբեք չոր հատակ,
Ուր գարու-հապ Ջոնն է եռում՝
Լավ էն փղեն խելառ ու փաք:

Ռ.Բրնս

Քարը մոտ է գլորման

Շուռ է գալիս ծանր քարը,
Մեր մոտ կրծքից վերջապես
Վեր է կենում մեր աշխարհը
Ավերներից զառիվեր:

- Հեյ ջան, տղերք, ուս տվեք, ուս
Միահամուռ, միաբան
- Հեյ ջան, տղերք, ուժ տվեք, ուժ
Քարը մոտ է գլորման:

Մտիկ տվեք՝ ինչ վեհ պատկեր՝
Մեծ հիացման արժանի,
Էսքան տարի ժեռ քարի տակ
Դեռ շնչում է կենդանի:

- Հէյ ջան, փղերք, ուս փվեք, ուս Միահամուռ, միաբան
- Հէյ ջան, փղերք, ուժ փվեք, ուժ Քարը մոփ է գլորման:

Ու ցոլում է իր ճիգերեն
Ազնվական իր հեգին,
Ամեն շարժում դեպի կյանք է,
Ամեն ձգքում՝ դեպի վեր:

- Հէյ ջան, փղերք, ուս փվեք, ուս Միահամուռ, միաբան
- Հէյ ջան, փղերք, ուժ փվեք, ուժ Քարը մոփ է գլորման:

Հ.Թումանյան

Երջանիկ որբեայրին

Ամուսնացա չար ժամի,
Ու սկսեցինք կռվել
Կինս դարձավ ինձ թշնամի
Նույնիսկ ուզեցի կախվել:

Ամուսնացա չար ժամի,
Կինս դարձավ ինձ թշնամի:

Հեքո դարձա հեզ ու հլու.
Միակ ելքն էր-միակը երեւի,
Ու վերջապես մեռնելու
Ճամփան բռնեց կինս սիրելի:

Քսան ամիս չէ-քսան փարի
Կյանքս մաշեցի,
Միայն փեր-փեր հայրը գիտի,
Թե ինչեր քաշեցի:

Ոնց գուշակեմ ես հիմա
Գաղտնիքները ետմահու,
Որ մենք հանկարծ երկնքում
Էլ չհանդիպենք իրարու:

Ամուսնացա չար ժամի,
Կինս դարձավ ինձ թշնամի:

Թաղումը նրա շար հարգալից
Նույնիսկ փեր հայրն էր լալիս,
Իսկ սալահանն վայթե ահից
Թողեց-փախավ դեպքի վայրից:

Երկնքում է նա երեւի,
Ամպերն են գոռում.
Հավաքացեք ես վերելից
Նրա ձայնն եմ միշտ լսում:

Ռ.Բըրնս

Թամբալ Արշո

Գեղըմ բոլորը ցանքի են գնացել,
քամակը փնկե փանն ա պառկե.

- Արշո ջան, ապո ջան վե կաց է՝
Ախր ինչ որ ցանես, էն կինձես:

Վայ Արշո, այ թող ու բաց,
զոր ու գիշեր՝ թախարին պառկած:

Աքլոր կանչեց մինչ իրիկուն,
աշխատում ա գեղը բիտթուն,
Իսկ մեր Արշոն ցերեկ-իրիկուն
Թառելա թախարին՝ ա բարձն էլ գլխին,
Սոլոմոն Թամբալ Արշո:

Զոռով-շառով հանդ են բերել,
սերմնացուն էլ ձեռքն են փվել.

- Այ Շաշ, ուր ես շաղ փալի էդպես աջ-ձախ,
Սրան ցորեն կասեն, այլ ոչ՝ ճնճղալաշար

Վայ Արշո այ ոռ ու բաց,
ախր մնալ փեք առանց հաց:

Աքլոր կանչեց մինչ իրիկուն,
աշխատում ա գեղը բիտթուն,
Իսկ մեր Արշոն ցերեկ-իրիկուն
Թառելա թախարին՝ ա բարձն էլ գլխին,
Սուլմոնն Թամբալ Արշո:

Գեղըմը կանգնել ա աշուն ոսկի,
գնա ու հանդը բոլ-բոլ հնձի.

- Արշո ջան, ապո վեր կաց է՝
Հենա ինչ ցանել ես, գնա ու հնձի:

Վայ Արշո, այ քե քե թամբալ,
հասարաք որոշելա հոգին փա:

Մաշիկ մաշիկ գոմշի կաշի,
Ինչքան հագնես հեչ չի մաշի,
Ով չի փաշի՝ սիրտը մաշի,
Աշխարհքումս ախ չի քաշի:

Աքլոր կանչեց մինչ իրիկուն,
աշխատում ա գեղը բիտթուն,
Իսկ մեր Արշոն ցերեկ-իրիկուն
Թառելա թախարին՝ ա բարձն էլ գլխին,
Սուլմոնն Թամբալ Արշո:

- Ա էլ թամբալ չի է այլ սփախանովեց Արշո

Սուլմոնն բանող Արշո

Հ.Թումանյանի չ-գրված հեքիաթը

Ուրաբորիկ աղջիկը

Շրթհարմոնդ ձգիր,
Մաշված մի հին երգ երգիր,
Հոգիս երազներով պարուրիր:

Ու՛ր կորավ նա
Գրքերի մեջ այն հասարափոր,
Նկարներում գունավոր:

Գուցե հեռվում հիմա
Ձեռքը բռնած,
Բարի մարդկանց
Գնում է նա:

Ուրաբորիկ այն աղջկան
Ես երբեւէ չեմ մոռանա,
Դառը մանկությանս խորհուրդն է նա:

Գիշերները նոր փարվա
Լուցկիներ են վառվում ակամա՝
Ուրաբորիկ աղջկան:

Այնպես քնքուշ ու նուրբ,
Այնպես բարի
Հեռացավ նա
Մարդկանց երկրից:

Ուրաքո՞րիկ այն աղջկան
Ես երբեւէ չեմ մոռանա...

Ռ.Բըրնսի մոտիվներով

Անհաղթ արևորը

Ապրում էր իր համար մի թագավոր գոռոզ՝
էդ փեղանքը քրքրող մի քոքոզ խորոզ,
երկար քջջեց, կափարը կարմրեց,
էդ անպեր ո-ո-ոսկին լե-լեզուն բացեց:

Ախ, Չիպլարի խորոզը,
Չի-ջի Չիպլարի խորոզը:

Ոսկի եմ գտե՛ կարմիր ոսկի:
- Այ փնավեր ձենդ կարի:
Էս հանգ ոսկի ո՞վ ունի:
- Այ բոշ-բողազ պապանձվի:

Վերջը ձենը հասավ թագավորին՝
Էն ժլափ ու կերկոխ ջանավարին.
Խորոզին քոթկին, հավանոցը, կոնֆիսկացրին՝
Էն անպեր ո-ո-ոսկին ձեռքիցը խլին:

Ախ, Չիպլարի խորոզը,
Չի-ջի Չիպլարի խորոզը:

Լուս աշխարհից մութն ընկա:

- Այ փնավեր ձենդ կարի:

Թագավորի մեջը զար չկա:

- Այ բոշ-բողագ, պապանձվի:

Ժլափ մարդու ջերը՝ միշտ ոսկի,

Թե որ մեռնի էլ վեջը չի իսկի:

Խորոզը կուլ գնաց, համա խոսքը մնաց,

Մեր Օհան պապի էլ շնորհքին դուրբան:

Ախ, Չիպլարի խորոզը,

Չի-չի Չիպլարի խորոզը...

Հ.Թումանյանի մոտիվներով

Ֆինդէյը

Այդ ո՛վ է ծեծում մեր դուռն այսքան ուշ:

-Իհարկե այդ ես եմ՝ Ֆինդէյը:

Տուն գնա, մերոնք քնել են մուշ-մուշ:

-Ոչ բոլորն, - ասում է Ֆինդէյը

Այդ ինչպե՞ս սիրտ արիւր ու ինձ մոտ եկար:

-Սիրտ արի - ասում է Ֆինդէյը:

Կարո՞ղ ես, ասա գործ-մործ բանալ:

-Կարող եմ - ասում է Ֆինդէյը:

Գուցե սիրտ անեմ ու ներս թողնեմ քեզ:

-Ներս թող ինձ - ասում է Ֆինդէյը:

Հասարաւ չե՞ս թողնի, որ մինչ լույս ես քնեմ:

-Չեմ թողնի - ասում է Ֆինդէյը:

Գուցե փորձ անեմ ու ներս թողնեմ քեզ:

-Ներս թող ինձ - ասում է Ֆինդէյը:

Ողջ գիշեր, այ փղա ինձ հյութ կլինե՞ս:

-Ողջ գիշեր ասում է - Ֆինդէյը:

Ու թե մի գիշեր անց կացնեմ քեզ հետ:

-Անց կացրու - ասում է Ֆինդէյը:

Նորից կգտնե՞ս ճամփան այնուհետ:

-Կգտնեմ - ասում է Ֆինդէյը:

Այն մասին, որ ես քեզ հետ կլինեմ

-Կլինես - ասում է Ֆինդէյը:

Դու պիտի լռես, լռես առհավետ:

-Հարց չկա - ասում է Ֆինդէյը:

Գրբաց է մեր Ֆինդէյը, թե ջրկիր,

Բայց մարդն իր գործը հաստատաբար լավ գիտի:

Գիշերով գրմփ, գրմփ, գրմփ, դիվահար կանի

Աչքը դուրս աղջկերանց ծոցը կմտնի:

Jigalo մեր Ֆինդէյը, փեշե թույ Մեգին...

Ռ.Բըրնս

Հայոց լեռներում

Մեր ճամփեն խավար,
Մեր ճամփեն գիշեր,
Ու էն անհայտում,
Էն անլույս մթնում:

Երկար դարերով
Գնում ենք դեպ վեր,
Հայոց լեռներում,
Դժար լեռներում:

Ու մեր աչքերը
Նայում են կարոտ
Հեռու ասֆոլունքին,
Երկնքի ծերին:

Երկար դարերով
Գնում ենք դեպ վեր,
Հայոց լեռներում,
Դժար լեռներում:

Բայց քանի անգամ
Շեկ անապարի օրդումները սեւ
Եկան զարկին մեր քարավանը
Իրարու ետեւ:
Ու մեր քարավանը ջարդած-փշրած,
Շփոթ, սոսկահար
Քայլում է հայոց լեռներով
Այնպես հուսահար:

Երկնել է, ծնել
Մեր խորունկ հոգին
Հայոց լեռներում,
Դժար լեռներում:

Հ.Թումանյան

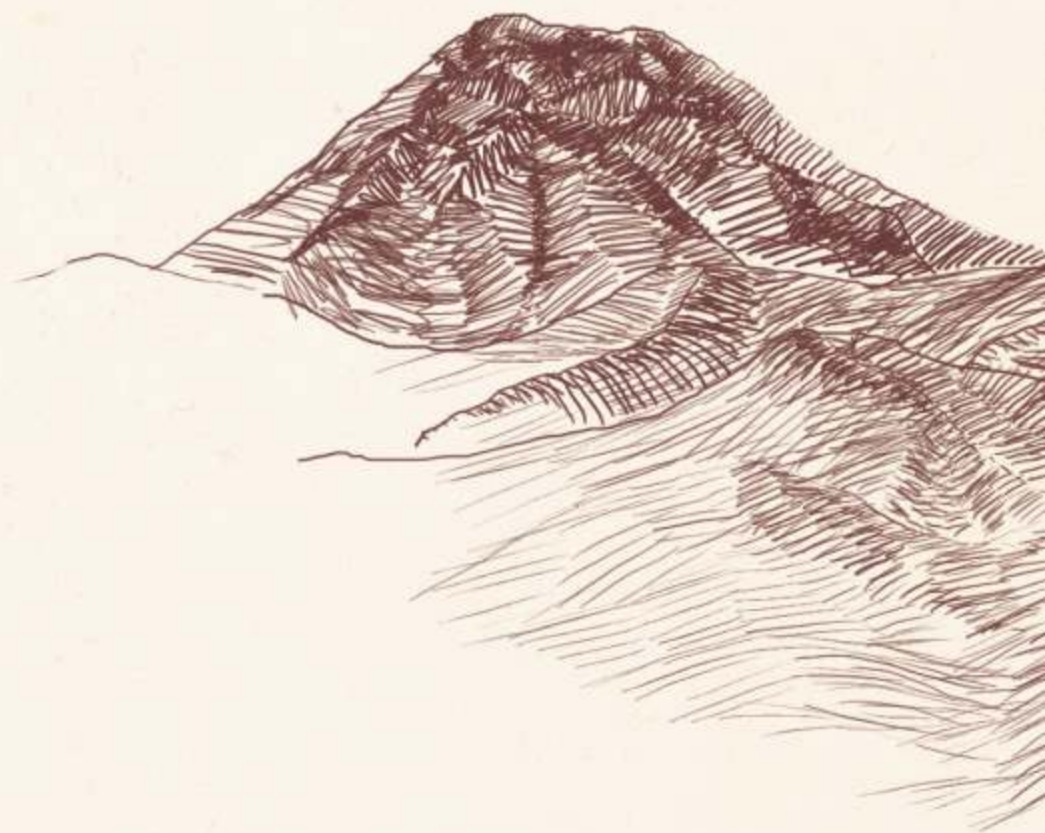
Երկու պոեմ

1759-ին՝ Պառավացուրս - Բաղոց ամսին
Հեռու, խուլ գյուղերից Ալոուեյ
Ծովեց Բըրնսը Ռոբը Մեսագիլ:

Լեռներում էր սիրտը նրա, իսկ ինքը՝ սփիլաված ներքեում,
Լեռներով է նա դեռ սլանում Ամմահների... տեղանքում:

110 տարի անց Ձմռան վերջին՝
Զուլալ ամսի 19-ին
Լոռվա սար ու ձորի մեջ՝ Դսեղ գյուղում,
Ծովեց նա, ով չի մոռացվում:

Նրա սիրտն էլ էր լեռներում զիլ զարկվում զրնգում,
Լեռներով է նա դեռ սլանում Ամմահների... տեղանքում:

Շարք-շարք կանգնած պոետներ,
Բայց դե շափերը չեն մեր սրտի հեպ,
Երկուսի վարքը մեզ՝ նմուշ
Տեղանքներում էս քոռ ու փուչ:

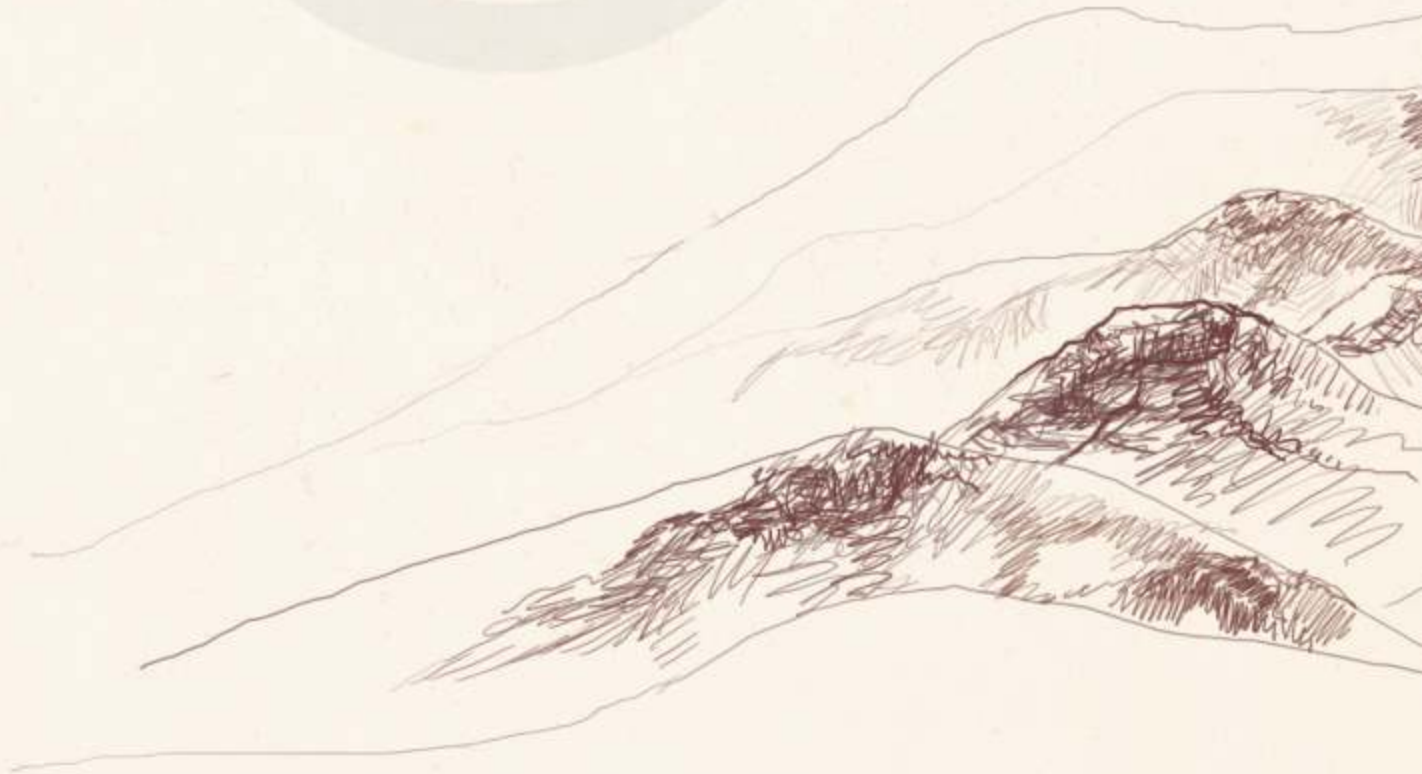
Լեռներում էր սիրտը նրանց
Եւ ոչ թե այսպեղ, ներքեւում
Լեռներով են դեռ սլանում Անմահների...

Երկու պոետ մի հանգի,
Երկու rock-այր լեռնեցի,
Սար փղերք են ու չեն կորչի:

Եզրահանգում

Երկու Միբունակ՝ մի հանգի,
Երկու ռոք-այր լեռնեցի
Ով գնացել է ու չի մոռացվել,
Անմահը նա է լա՛վ իմացեք,
Լեռներում է դեռ սիրտը նրանց
... ու էդ մեկը՝ հաստատ:

ԲԱՄԲԻՌ

Գագիկ Բարսեղյան - վոկալ, ակուստիկ կիթառ
Գուրգեն Հակոբջանյան - վոկալ, բլոկ ֆլեյտա
Վարդան Փարենասյան - հարվածային գործիքներ
Արման Քոչարյան - բաս կիթառ
Նարեկ Բարսեղյան - կիթառ, վոկալ
Արիկ Գրիգորյան - ֆլեյտա, վոկալ

Հրավիրված երաժիշտներ

Անահիտ Միրիջանյան - վոկալ
Անի Առակյան - քանոն
Արայոմ Մանուկյան - թավջութակ
Սաշա Աթանյան - ջութակ
Սեյրան Վարդանյան - սպեղնաշար
Լեոն Դավթյան - սպեղնաշար, ակորդեոն
Սերգեյ Տոնոյան - սպեղնաշար
Արթուր Մարկոսյան - պիլո
Սամվել Բաբայան - վոկալ
Մելիքսեթ Փանոսյան - մեղվիկ
Արմեն Զանոյան - Sound effects

BAMBIR

Gaguik Barseghyan - vocals, acoustic guitars

Gurgen Hakobjanyan - vocals, recorder

Vardan Paremuzyan - percussion

Arman Kocharyan - bass

Narek Barseghyan - guitars, vocals

Arik Grigoryan - flute, shvi, vocals

Guest Musicians

Anahit Mirijanyan - vocals

Ani Arakyan - kanun

Artyom Manoukyan - cello

Sasha Atanyan - violin

Seyran Vardanyan - keyboards

Levon Davtyan - keyboards, accordion

Sergey Tonoyan - keyboards

Artur Markossyan - pku

Samvel Babayan - vocals

Melikset Panossyan - mouth harp

Armen Janoyan - sound effects

Ձայնագրող - ձայնամշակող կազմ

Սեպուհ Սիմոնյան - “Stereotrain” studios Burbank CA USA

Նարեկ Բարսեղյան - «Նարեկացի Արվեստի Միություն» սպուդիա

Արամ Ավետիսյան - «Հորիզոն» սպուդիա

Recorded by

Narek Barseghyan - Naregatsi Art Institute, Yerevan

Aram Avetissyan - “Horizon” Studio, Gyumri

Mixing and Mastering by

Sebu Simonyan - “Stereotrain” Studios, Burbank CA USA

Ձեւավորումը՝ Յոլակ Թոփչյանի

Design & Illustrations by Tsolak Topchyan

Ծրագրի աջակիցներ

«Բամբիր» մշակութային ՀԿ

«Նարեկացի Արվեստի Միություն»

ՀՀ Մշակույթի Նախարարություն

Հափուկ Շնորհակալություն

Նարեկ Հարությունյանին, Ջանոյանների ընտանիքին,

Հրանդ Մելքոնյանին, Հակոբ Եսայանին, Թոմ Տեր-Հովսեփյանին,

Արամ Ալաջայանին

Project supported by

“Bambir” Cultural NGO

Naregatsi Art Institute

Ministry of Culture RA

Special Thanks to

Narek Haroutyunyan, The Janoyan Family, Hrand Melkonyan, Hakob Yesayan, Tom

Ter-Hovsepyan, Aram Alajajyan

Ձայնասկավառակի տպագրությունը՝

CD manufactured by

QBT Media Company, Monrovia, CA USA

1. Comin' Thro' the Rye	4:25
2. Song of The Plough	2:20
3. Willie Brew'd A Peek O' Maut	3:05
4. Deth of Kikos	4:30
5. Auld Lang Syne	2:25
6. Comrade Axe	3:35
7. Discreet Hint	2:12
8. Quatrains	3:50
9. John Barleycorn: A Ballad	5:25
10. The Rock Is About To Roll	4:15
11. The Joyful Widower	2:27
12. Arsho the Lazy	7:13
13. Mally's Meek, Mally's Sweet	3:27
14. The Invincible Cock	3:56
15. What Is That At My Bower-Door	3:44
16. In The Armenian Highlands	3:28
17. Two Poets	3:50
18. Conclusion	0:28

ԲԱՄԲԻՐ

e.mail | bambir@inbox.ru

Նարեկացի Արվեստի Միություն
Naregatsi Art Institute
www.naregatsi.org